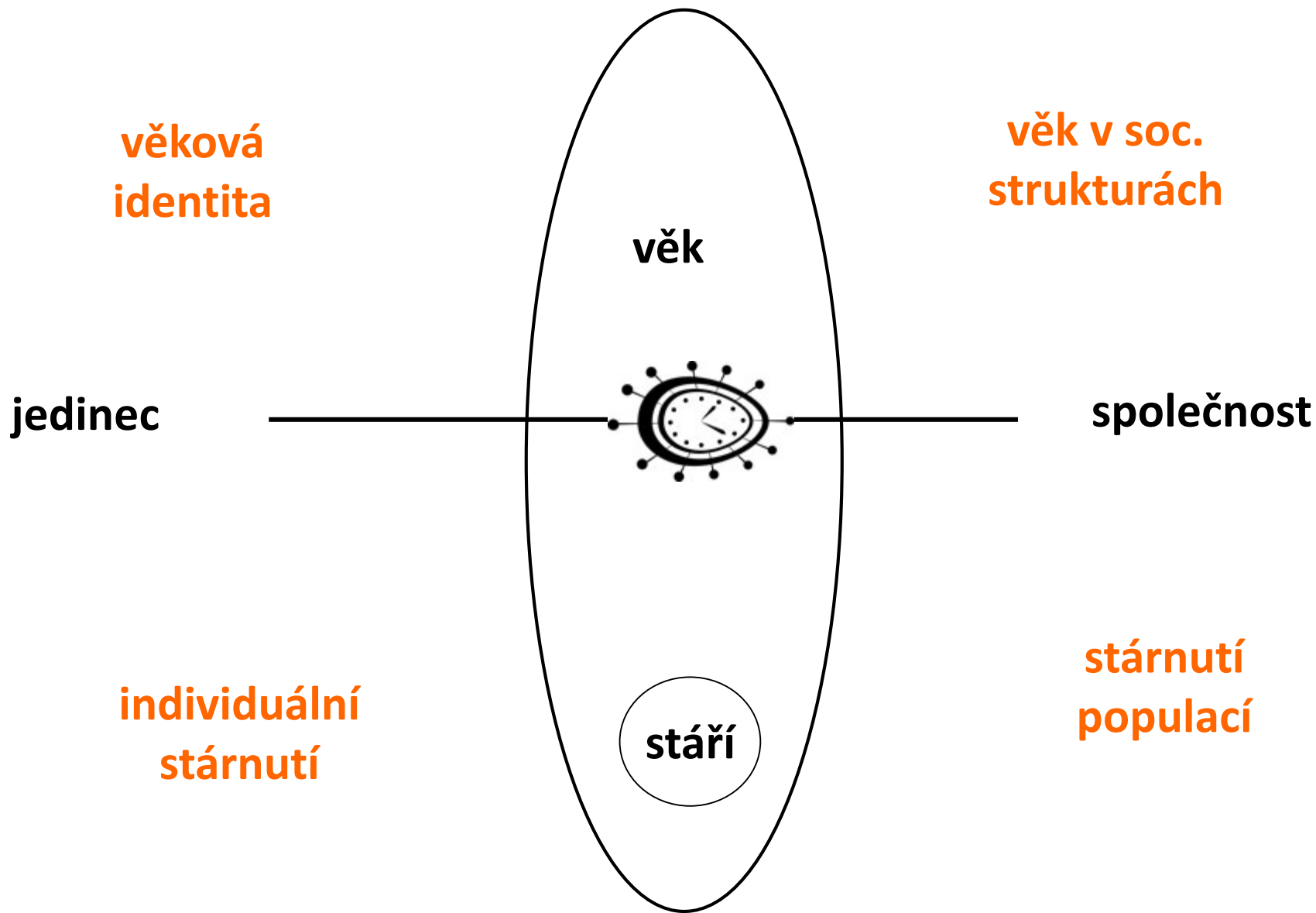

SOC 570
Sociální gerontologie:
koncepty a kontroverze

PS 2018

Úvodní
poznámky

Sociální gerontologie

- Historie
- Demografie a globální stárnutí
- Sociální politika a sociální péče
- Kvalita života
- Ekonomika a důchody
- Environmentální pohledy
- Gender, nerovnosti a diskriminace
- Rodina, partnerství, sexualita a mezigenerační vztahy
- Věk, čas, generace, kohorta, sociální role
- Zdraví tělesné a mentální
- Teorie stárnutí a stáří
- Religiozita & existencionální otázky
- Budoucnost a anti-ageing
- Technologie
- Politika a politiky, občanství a práva
- Aktivní stárnutí
- Konec života

Kdy?	Kdo?	O čem?
17.9.	Vidovičová / Matějovská, Kellner (LF MU)	Stárnutí těla: Gerontooblek (přednáška externisty)
17.9.	Vidovičová	Stáří a gerontosociologie - příští „velká věc“?
1.10.	Petrová Kafková	Sociální teorie stárnutí
1.10.	Petrová Kafková	Třetí a čtvrtý věk
15.10.	Vidovičová	Sociologický výzkum v seniorské populaci
15.10.	Vidovičová	Kreativita, spiritualita, media, technologie
29.10.	Čtecí týden: individuální práce na seminárním úkolu, mid-term konzultace statí	
12.11.	Galčanová	Klíčové koncepty kulturní gerontologie
12.11.	Wanka (Galčanová)	Urban Ageing (Stáří a prostor) (přednáška externistky)
26.11.	Jahoda (ESF MU)	Ekonomie stárnutí a důchodový systém (přednáška externisty)
26.11.	Janča	Překonávání funkčních limitací v komunikaci - praxe pro výzkum (tbc)
10.12.	Závěrečná konference (14,00-17,40h)	
10.12.		

Pozn.: Změna v pořadí témat vyhrazena.

Výukové zdroje:

- povinná literatura
- rozšiřující literatura
- knihovna a el. zdroje (Metalib; WoS; Google Scholar)
- svět kolem nás (kulturní a sociální „produkty“)
 - FB „Stárnutí: Je věk jenom číslo?“

<https://www.facebook.com/groups/1448443752086487/?fref=nf>

PS: ppt není výukový zdroj, ale návod pro studium, „rozcestník“

Výstupy	b.
5 seminárních úkolů 1-3 NS (1800 znaků/1NS) á 10 b.	50
příprava prezentace na konferenci, prezentace, příspěvek v roli diskutanta	10
odborná stať (2000 - 2500 slov bez seznamu literatury)	30
výpisky z četby (stručný obsah + INSERT)	10
celkem:	100

Výstupy

Známka: (92-100 = A) (84-91 = B) (76-83 = C) (68-75 = D) (61-67 = E) (0-60 = F)

I.N.S.E.R.T.

(Vaughn & Estes, 1986)

(☑) Udělejte fajfku na okraji textu, jestliže něco z toho, co čtete, **potvrzuje, co jste věděli** nebo jste si mysleli, že víte.

(+) Udělejte plus, pakliže informace, kterou se dozvíte, je pro Vás **nová** a zároveň důvěryhodná.

(-) Udělejte mínus, je-li informace, kterou čtete, **v rozporu** s tím, co víte něco co jste slyšeli. Tímto znaménkem také můžete označit nějaký rozpor uvnitř textu.

(?) Udělejte otazník, objeví-li se informace, které **nerozumíte**, jež Vás mate nebo o níž byste se chtěli **dozvědět více**.

I.N.S.E.R.T. (Vaughn & Estes, 1986)

☑	+	-	?

Prezentace a text: praktické tipy

- <http://www.wikihow.com/Make-a-Great-PowerPoint-Presentation>
- Martín, E. 2014. How to write a good article. *Current Sociology*, 62(7), 949-955

How to give a good scientific talk

- <https://www.youtube.com/watch?v=SFxVihJ1KSo> (5min)
- https://www.youtube.com/watch?v=YI_FJAOcFgQ (8 min)
- barvy
- velikost písma 18+
- jeden druh fontu
- 1 min / 1 slide max.
- nadšení & informace
- struktura

Presentation style _ ppt

- <https://www.youtube.com/watch?v=prmxTGIYhbQ> (37 min; Labguru)
- <https://www.youtube.com/watch?v=gF3FWu56dc8>
(31min; Kings' college)

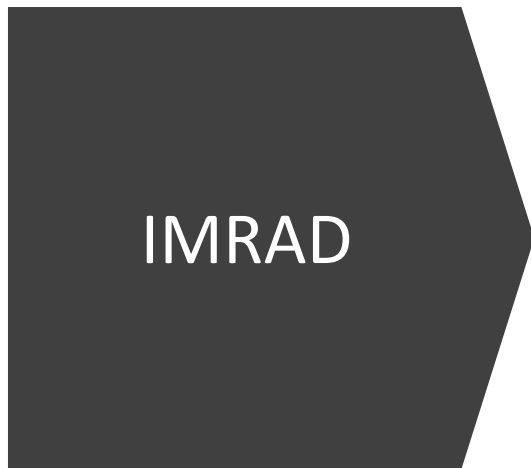
Citace a parafráze

- Vidovičová, Lucie, Lucie Galčanová, Marcela Petrová Kafková. 2015. „Význam a obsah prarodičovské role u mladých českých seniorů a seniorek.“ *Sociologický časopis / Czech Sociological Review* 51 (5): 761-782,
<https://doi.org/10.13060/00380288.2015.51.5.213>

Úvod

Golant [2003] ještě počátkem nového milénia vytýká gerontologům studujícím environmentální vlivy, že jen zřídka konceptualizují typologie chování a aktivit starších lidí v určitém prostředí a že nedostatečně tematizují způsoby, jakými starší lidé používají věci nebo jak vykonávají různé činnosti [podobně též Kendig 2003; Smith 2009, ale srov. Phillipson 2007]. Autor dále navrhuje, aby kategorie, které budou využity pro konceptualizaci environmentálního chování a aktivit starších lidí, byly rozlišovány podle svých místních (*spatial*) a časových (*temporal*) charakteristik. Aktivity se totiž vždy dějí v určitém místě a v nějakém časovém

- http://www.asanet.org/sites/default/files/savvy/documents/teaching/pdfs/Quick_Tips_for_ASA_Style.pdf
- [Thesis Harvard guide](#)

central
report section

Introduction

Methods

Results

Discussion/
Conclusion

Original research articles are typically structured in this basic order

- Introduction – Why was the study undertaken? What was the [research question](#), the tested [hypothesis](#) or the purpose of the research?
- Methods – When, where, and how was the study done? What materials were used or who was included in the study groups (patients, etc.)?
- Results – What answer was found to the research question; what did the study find? Was the tested hypothesis true?
- Discussion – What might the answer imply and why does it matter? How does it fit in with what other researchers have found? What are the perspectives for future research?

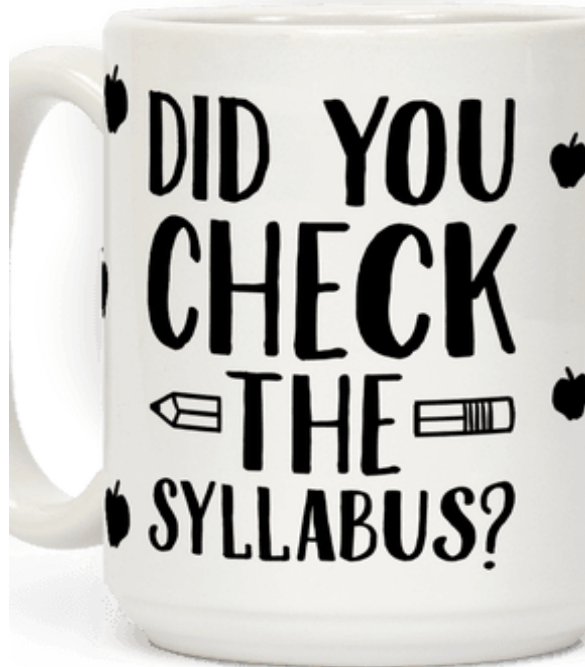
Rozsah

- „I have made this letter longer than usual because I lack the time to make it shorter...”

Blaise Pascal (1642)

i.e. it will take you a lot of time!!!

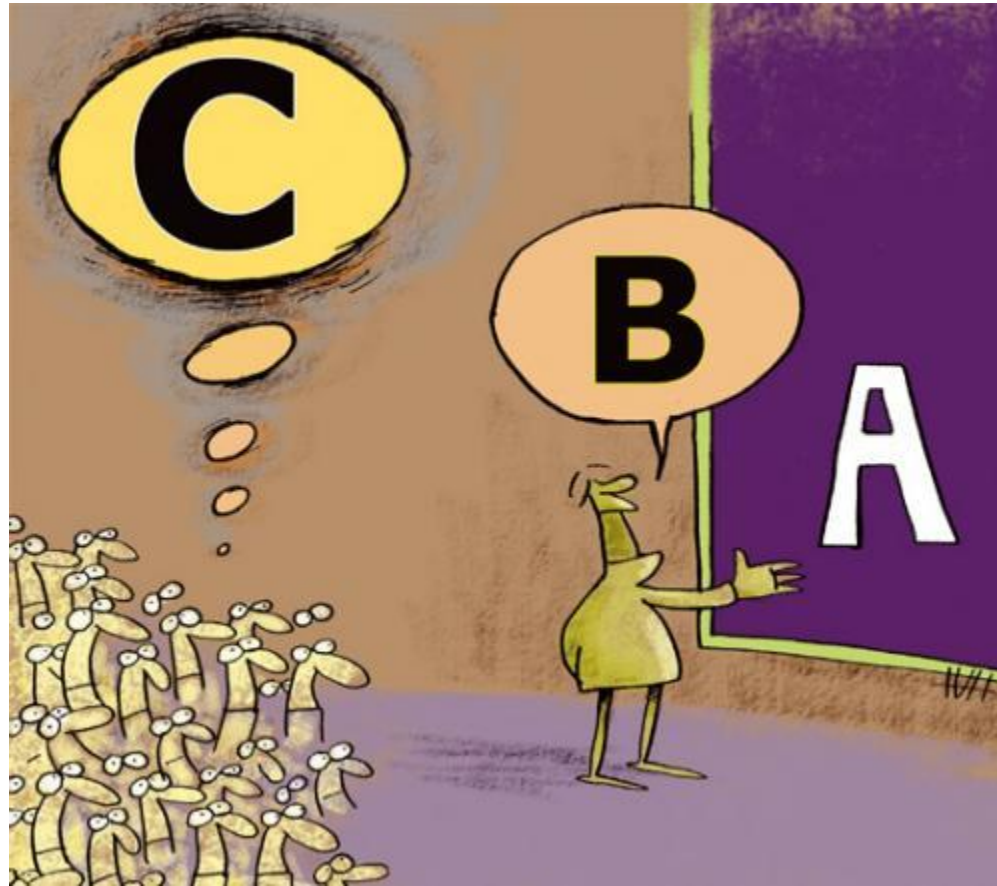
Seminární úkoly SOC570

- Reflexe zážitku z gerontoobleku;
- Babička (B. Němcová) v pohledu sociologických a sociálních teorií stárnutí;
- Video „příslaví“;
- Ex-post reflexe krátké procházky po okolí v kontextu zadané literatury (nutné přečíst před hodinou!);
- Výpočet důchodových variant.

Tematické okruhy závěrečných prací

1. Gerontologická gramotnost
2. Osamělost ve stáří (např. zdravotní a sociální souvislosti)
3. Technologie a stárnutí (etika, akceptace, adaptace; AAL, robotika)
4. Stárnutí na venkově
5. Občanská participace a dobrovolnictví (sekundární analýza SHARE)
6. Disability studies v kontextu stáří
7. Jídlo a stravování ve stáří
8. Ageismus a věková diskriminace (sekundární analýza drop-off SHARE)
9. Vybrané aspekty anti-ageingu
10. Speciální seniorské (sub-)populace (témata, koncept, výzkum)
 - „Volné téma“ (nutno schválit nejpozději do 1.10.) – vazba na závěrečnou práci

Individuální stárnutí

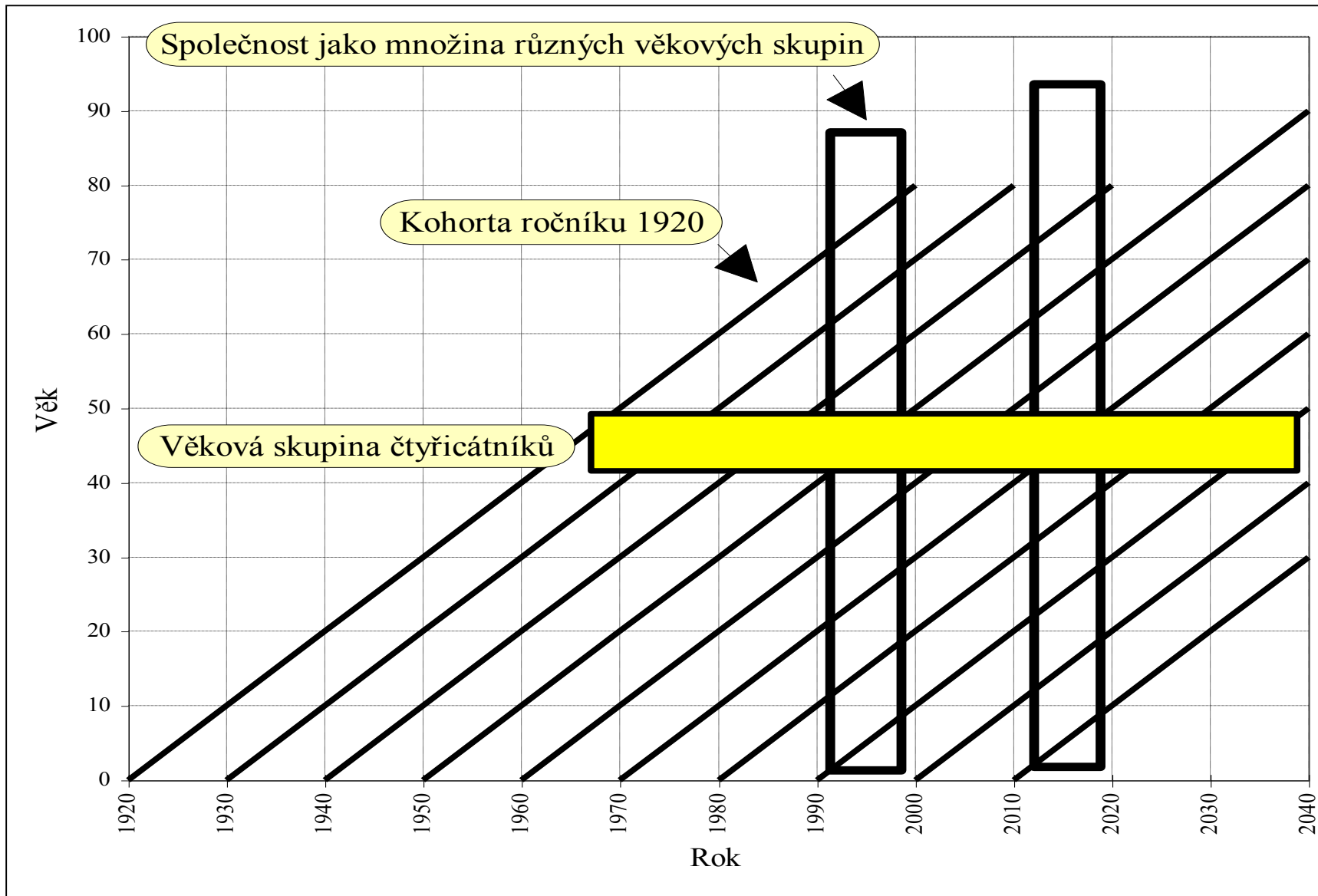
Akumulace poškození vs.
Genetické naprogramování

Rektangulizace úmrtnosti

Prodlužování naděje na dožití
„longevity“ vs. shortevity

Genderové (aj.) rozdíly

Rozdíly mezi zeměmi,
regiony...

Základní kontroverze

(dle Moody, Sasser, 2015)

- Proč stárneme? Má stáří nějaký smysl?
- Proč stárnou naše těla?
- Klesá inteligence a kreativita s věkem?
- Měla by být omezena zdravotní péče pro starší osoby?
- Měla by se o seniory starat především rodina?
- Měli by být senioři chráněni před špatnými volbami?
- Měli by mít senioři možnost ukončit svůj život?
- Měly by být nároky definovány věkem, nebo potřebou?
- Jaká je budoucnost sociálního a důchodového zabezpečení?
- Je starobní důchod zastaralá instituce?
- Stárnutí „baby-boomers“: rozkvět, nebo kolaps?
- Nové ekonomické příležitosti „stříbrné ekonomiky“: naděje, nebo jen humbuk?